

1 Ndi Kọrint

¹ Pọl, onye a kpọrọ ịbụ onyeozị Jisọs Kraịst site n'ọchịchọ Chineke, na nwanna anyị nwoke Sostenis,

² Ọ bụ unu nzukọ Chineke dị na Kọrint ka a na-edere akwụkwọ a, ndị e doro nsọ n'ime Kraịst Jisọs, na ndị a kpọrọ ibi ndụ dị nsọ, tinyere ndị ahụ niile na-akpọku aha Onyenwe anyị Jisọs Kraịst, onye bụ Onyenwe ha na Onyenwe anyị:

³ Ka amara na udo nke sitere na Chineke Nna anyị, na Onyenwe anyị Jisọs Kraịst dịrị unu.

Inye Ekele

⁴ Ana m ekele Chineke ekele n'ihị onyinye amara niile o nyere unu site na Kraịst Jisọs.

⁵ N'ihị na e emeela ka unu baa ụba n'ụzọ niile, n'ime ya, ma n'okwu unu ma na nghọta unu. O meekwala ka unu nwee nghọta zuru ezu banyere eziokwu niile. Ọ na-emekwa ka unu nwee ike na-ekwupụta okwu banyere ozioma ya.

⁶ N'ihị na ịgba akaebe banyere Kraịst pụtara ihe, guzosiekwa ike na ndụ unu.

⁷ Otu ihe si dị, ọ dighị onyinye mmụọ fọdụrụ unu nke unu na-enweghị, ka unu nọrọ na-eche mgbe Chineke ga-egosipụta Onyenwe anyị Jisọs Kraịst.

⁸ O ga-eme ka unu dị ike ruo na mgbe ikpeazụ, meekwa ka unu buru ndị na-enweghị ịta ụta n'ụbọchị Onyenwe anyị Jisọs Kraịst.

⁹ Chineke, onye kpọbatara unu ka unu na Okpara ya bụ Onyenwe anyị Jisọs Kraịst, na-enwe mmekọrịta kwesiri ntụkwasi obi.

Ikpa iche iche dị na Chọpochi

¹⁰ Ụmụna m, eji m aha Onyenwe anyị Jisọs Kraịst na-ariọ unu, ka unu niile na-ekwekọrịta n'ihe ọbụla unu kwuru, ka nkewa ọbụla gharakwa ịbata n'etiti unu. Ana m ariọkwa unu ka unu dị n'otu, n'echiche obi unu na n'izu unu.

¹¹ N'ihị na ụmụna m, esi m n'ọnu ndị si n'ezinaụlọ Kloyi bịara n'ebe a n'ụta na es-emokwu dị n'etiti unu.

¹² Anuru m na ikpa iche iche abatala n'etiti unu. Na ụfọdụ n'ime unu na-asị, "Abụ m onye na-eso Pọl"; ndị ọzọ na-asịkwa, "Abụ m onye na-eso Apọlọs"; ndị ọzọkwa na-asị, "Ana m eso Sefas"; ma ndị ọzọ na-asịkwa, "O bụ Kraịst ka m na-eso."

¹³ Kraịst, ọ dị abuo? O bụ Pọl ka a kpogidere n'obe n'ihị unu? O dị onye e mere baptizim n'aha Pọl?

¹⁴ Ana m ekele Chineke ekele na ọ dighị onye ọbụla n'ime unu m mere baptizim, ewezugakwa Krispos na Gaios.

¹⁵ Ya mere, ọ dighị onye n'ime unu ga-asị na e mere ya baptizim n'aha m.

¹⁶ (Aha! Emekwara m Stefanos na ezinaụlọ ya baptizim. Ewezuga ndị a, amaghị m ma m

ga-echetakwa onye ọzọ m mere baptizim n'onwe m.)

¹⁷ N'ihị na Kraịst ezighị m ime ndị mmadụ baptizim. O zitere m iji okwu dị mfe kwusaa ozioma ya. Ọ bughị iji okwu oke mmụta na amamihe nke mmadụ ka ike nke obe Kraịst ghara ịbụ ihe efu.

Ezi amamihe

¹⁸ N'ihị na okwu maka obe bụ ihe nzuzu nye ndị na-efu efu, ma nye anyị ndị a na-azọpụta, ọ bụrụ anyị ike nke Chineke.

¹⁹ E dere ya,

“Aga m emebi amamihe ndị maara ihe.

Aga m emekwa ka oke nghọta nke ndị maara ihe bụrụ ihe efu.”*

²⁰ Olee ebe ndị oke amamihe nọ? Olee ebe ndị ode akwụkwọ nọ? Olee ebe ndị oke ịrụ ụka nke oge a nọ? Chineke o mebeghị ka amamihe nke ụwa a bụrụ ihe efu?

²¹ Ma ebe ọ bụ site n'amamihe nke Chineke, ụwa enweghị ike ịmata Chineke site na amamihe nke ya, ọ dị Chineke ezi mma isite n'ozoma nke a na-ekwusa nke ndị mmadụ na-akpọ ihe nzuzu zọpụta ndị kweere.

²² Ndị Juu chọrọ ịhụ ihe ịribama, ndị Griik na-achọkwa amamihe.

²³ Ma anyị onwe anyị na-ekwusa Kraịst, onye a kpogburu n'obe, onye bụ ihe mgbochi n'ebe ndị Juu nọ, ma na ntị ndị mba ọzọ, ọ dị ka okwu nzuzu.

* **1:19** Aịz 29:14

24 Ma nye ndi niile a kporo, ma ndi Juu ma ndi Griik, Kraist bu ike nke Chineke burukwa amamihe nke Chineke.

25 N'ih i na nzuzu Chineke di mma karja amamihe niile nke mmadu, adighi ike Chineke dikwa ukwu karja ike niile nke mmadu.

26 Umunna m, chetawanu ihe unu bu mgbe a kporo unu. Chetanu na o bu ole na ole n'ime unu bu ndi maara ihe n'usoro ogugo mmadu, ndi di ike, na ndi a maara aha ha n'obodo.

27 Ma lee na o bu ihe ah uwa gur u dika ihe nzuzu, ka Chineke horo iji mee ka ihere mee ndi amamihe. O bukwa ihe ha gur u dika ihe na-adighi ike ka Chineke horo iji mee ka ihere mee ndi di ike.

28 N'ih i na Chineke horo ihe dikariri ala nke uwa, na ihe a juruaju, jiri ha mee ka ihe uwa chere na o baghi uru, buru ihe bara uru.

29 Ka mmadu obula ghara inya isi n'ebe Chineke no.

30 Ma o bu n'ih i ya ka unu ji noro n'ime Kraist Jisos, onye horo isi amamihe nye anyi site na Chineke, nke bu ezi omume anyi na nke ido anyi ns o, na onye mgbaputa anyi.

31 Ya mere, dika e dere ya n'akwukwo ns o, "Onye obula na-anya isi, ya nyaa n'ime Onyenwe anyi."†

2

Ozioma banyere Kraist na obe ya

1 Umunna m, mgbe m biakwutere unu na mbu, ejighi m mmuta m na oke okwu megharia

† 1:31 Jer 9:24

unu anya banyere ihe omimi niile nke okwu Chineke.

² N’ihi na ekpebiri m na naanị ihe m ga-ama n’etiti unu bụ naanị ihe banyere Jisọs Kraịst na mkpọgbu a kpọgburu ya n’elu obe.

³ Abiakwutere m unu n’ọ̀nọ̀dụ adighị ike, oke ujo na ahụ ịma jijiji.

⁴ Okwu m na ihe m kwusara abiakwaghị dika okwu ire uto na nke oke mmuta, ime ka ndi mmadu kwere, kama ha biara n’uzo igosi oru nke Mmụọ Nso na ike ya.

⁵ Ka okwukwe unu ghara idabere n’amamihe mmadu, kama ka o dabere n’ike Chineke.

Amamihe Chineke

⁶ Ma otu o di, anyi na-ekwu okwu amamihe n’ebe ndi tozuru oke no. Ma o bughi amamihe nke oge a, maobu nke ndi na-achi uwa taa, bu ndi na-aghaghi ila n’iyi.

⁷ Kama anyi na-ekwu okwu amamihe nke Chineke n’uzo di omimi, bu amamihe Chineke zonariri umu mmadu site na mbu, nke Chineke kara aka tupu e kee uwa na a ga-ekpughe ya n’oge a maka iwetara anyi otuto.

⁸ O nweghi onye obula n’ime ndi ochichi nke ogbo a ghotara ihe banyere nzube a. N’ihi na o buru na ha maara ya, ha agaraghi akpogbu Onyenwe otuto ahụ n’obe.

⁹ Ma dika e dere ya,

“The ahụ anya mmadu na-ahubeghi,
 ihe ahụ nti mmadu na-anubeghi,
 ihe ahụ mmadu na-echebeghi n’obi ya,

bụ ihe Chineke kwadoro, debere ndị niile hụrụ ya n'anya.”*

10 Ma Chineke e kpugherela anyị ihe omimi ndị a site na Mmụọ Nsọ ya.

Mmụọ Nsọ bụ onye na-enyochapụta ihe omimi na ihe nzuzo niile dị Chineke n'obi.

11 Ọ dịghị onye ọbụla pụrụ ịma ihe onye ọzọ na-eche n'obi ya. Ọ bụ naanị mmụọ nọ n'ime onye ahụ bụ onye mara ihe niile banyere ya. Ọ dịkwaghị onye pụrụ ịmata ihe Chineke na-eche n'obi ya, ma ọ bughị naanị Mmụọ nke Chineke.

12 Ma mmụọ nke anyị natara abughị mmụọ nke ụwa, kama ọ bụ Mmụọ nke sitere na Chineke, ka anyị nwee ike ighọta onyinye amara niile Chineke nyere anyị.

13 Nke a bụ ihe anyị na-ekwu, ọ bughị n'okwu a kuziiri anyị site n'amamihe mmadụ, kama site n'okwu nke Mmụọ kuziri anyị; anyị ji okwu nke Mmụọ na-akọwa eziokwu nke mmụọ.

14 Ma mmadụ ahụ Mmụọ na-adighị n'ime ya adighị anabata ihe ndị ahụ si na Mmụọ nke Chineke bịa, n'ihi na ha bụ nzuzu n'ebe onye ahụ nọ. Ọ naghị aghọta ha, n'ihi na ha bụ ihe a na-aghọta naanị site n'ike nke Mmụọ.†

15 Onye ahụ Mmụọ Nsọ na-achị achị na ndụ ya, nwere ike ighọta ihe ọbụla ma ya onwe ya bụ onye mmadụ ọbụla na-enweghị ike ighọta.

16 N'ihi na,
“Onye maara uche Onyenwe anyị
ruo na ọ ga-ezi ya ụzọ?”‡

* **2:9** Aịz 64:4 † **2:14** Mmụọ n'ebe a, na-ekwu banyere Mmụọ nke si na Chineke. ‡ **2:16** Aịz 40:13

Ma anyị onwe anyị nwere uche nke Kraịst.

3

Ndi ozi Chineke

¹ Ụmụna m, o siiri m ike ịgwa unu okwu dika a ga-asị na unu bu ndi tozuru etozu n'ime Mmụọ, kama agwara m unu okwu dika ndi anụ ahụ ha na-achi, ndi bu ụmuntakiri n'ime Kraịst.

² Ejighi m nri siri ike na-azụ unu, kama eji m mmiri ara na-azụ unu, n'ihi na unu apughị iri nri di ike. N'ezie, o buladi ugbo a, unu erubeghi iri nri siri ike.

³ N'ihi na unu na-adi ndu dika ndi bi n'ụwa, ebe o bu na ekworo na esemokwu na-adi n'etiti unu, nke a o ziputaghi na unu na-eme dika ndi ụwa, dika ndi mmadu efu no n'ụwa.

⁴ N'ihi na mgbe otu onye na-asị, "Abụ m nke Pọl," onye ozo na-asikwa, "Abụ m nke Apolos," o gosighi na unu na-akpa agwa dika ndi bi n'ụwa?

⁵ Onye bu Apolos? Onye bu Pọl? O bu na anyi abughị ndi na-eje ozi, ndi wetaara unu ozioma unu kweere n'ime ya. Oru di iche iche anyi ruru bukwa nke anyi ruru dika Onyenwe anyi si kenye anyi oru ahụ.

⁶ O bu m kuru mkpuru ahụ, Apolos bukwa onye gbara mkpuru ahụ mmiri, maobu Chineke mere ka o too.

⁷ Onye kuru mkpuru ahụ na onye gbara mkpuru ahụ mmiri adighi mkpa. O bu Chineke onye mere ka ha too di mkpa.

⁸ O nweghi ihe di iche n'etiti mu bu onye kuru mkpuru ahụ na Apolos onye gbara mkpuru ahụ

mmiri. Ọ bụ otu ihe ahụ ka anyị bu n'obi. Onye ọbụla ga-anata ụgwọ ọrụ ya.

⁹ Anyị so Chineke na-arụ ọrụ. Unu onwe unu bụkwanụ ubi Chineke burụkwa ụlọ ya a na-ewuli elu.

¹⁰ Eji m onyinye amara Chineke nyere m tọ ntọala ọrụ a, dika ezi onye ọka n'iwu ụlọ, onye ọzọ amalitela iwukwasị ụlọ n'elu ntọala ahụ. Ma ka onye ọbụla kpachapụ anya otu o si ewu.

¹¹ O nweghị onye ọzọ puru itọ ntọala kari n'elu ntọala ahụ e bururị ụzọ tọ. Jisọs Kraist bụkwa ntọala ahụ.

¹² Ma ọ bụrụ na mmadụ ọbụla na-eji ọlaedo maọbụ ọlaocha, ma ọ bụkwanụ nkume di oke ọnụahịa, osisi maọbụ okporo ọka, ma ọ bụkwanụ ahịhịa na-ewukwasị n'elu ntọala ahụ,

¹³ ọrụ onye ọbụla ga-egosiputa ihe ọ bụ, n'ihi na Ụbọchị ahụ ga-eme ka ọ pụta ihè. A ga-eji ọkụ kpughee ya n'ihi na ọ bụ ọkụ ka a ga-eji nwaputa ụdị ọrụ ọ bụ mmadụ ọbụla ruru.

¹⁴ Ọ bụrụ na ọkụ eruchapughị ihe ọbụla mmadụ ji wuo ụlọ ya n'elu ntọala ahụ, onye ahụ ga-anata ụgwọ ọrụ.

¹⁵ Ma ọ bụrụ na ọkụ erechapụ ihe ọbụla mmadụ ji ruo ọrụ ya, ọrụ ọ ruru ga-ala n'iyi, ma a ga-azọpụta onye ahụ, ma ọ ga-adị ka a ga-asị na e si n'ụlọ na-ere ọkụ zọpụta ya.

Ụlọnsọ Chineke

¹⁶ Ọ bụ na unu aghotaghị na unu bụ ụlọnsọ na Mmụọ Nsọ Chineke bi n'ime unu?

¹⁷ Ọ bụrụ na onye ọbụla emebie ụlọnsọ Chineke, Chineke ga-emebikwa onye ahụ. N'ihi

na ụlọ Chineke bụ ụlọ dị nsọ, unu bụkwa ụlọ ahụ.

¹⁸ Ka onye o bụla ghara ighogbu onwe ya, ọ bụrụ na onye ọbụla n'ime unu na-eche n'obi ya na ya bụ onye maara ihe, dika ihe omuma nke ụwa si dị, ọ ga-akara onye ahụ mma ime onwe ya onye nzuzu, ka o nwe ike bụrụ onye maara ihe.

¹⁹ N'ihia na ihe ahụ ụwa na-eche na ọ bụ ezi iha ihe bụ nzuzu n'anya Chineke. N'ihia na e dere ya, "Ọ na-ejide ndị oke amamihe n'aghugho ha niile."*

²⁰ Ọzọkwa, "Onyenwe anyị maara echiche obi mmadụ, mara na amamihe ya bụ ihe efu."†

²¹ N'ihia nke a, ka onye ọbụla ghara inya isi banyere mmadụ. Ihe niile bụ nke gi.

²² Ma ọ bụ Pol, maọbụ Apolos, maọbụ Sefas, maọbụ ụwa a, maọbụ ndụ, maọbụ onwu, maọbụ ihe dị taa na ihe niile ga-adị n'oge dị n'ihu, ha bụ nke unu.

²³ Unu bụkwa nke Kraịst, Kraịst bụkwa nke Chineke.

4

Ezi ndị ozi Kraịst

¹ Achoro m ka unu na-ele anyị anya dika ndị na-ejere Kraịst ozi, ndị e nyefere ihe omimi Chineke n'aka.

² Ma ihe dị mkpa bụ na o kwesiri ka ndị na-elekota ihe ọbụla bụrụ ndị kwesiri ntụkwasị obi.

³ Anaghị m echegbu onwe m banyere ihe unu na-eche gbasara m maọbụ ihe a na-ekpe

* **3:19** Job 5:13 † **3:20** Abụ 94:11

n'ụlọikpe nke mmadụ. N'ezie, anaghị m ekpekwa onwe m ikpe.

⁴ O doro m anya na akonuche m adighi ama m ikpe, ma nke a egosighi na m bu onye ikpe na-amaghị. O bu Onyenwe anyi naani ka o diri ikpe m ikpe.

⁵ Ya mere, unu ekpela ikpe tupu oge ya eruo, chere nu ruo mgbe Onyenwe anyi n'onwe ya ga-abia. O ga-eme ka ihe niile zoro ezo n'ochichiri puta ihè. O ga-agbakwa ochicho nzuzo niile nke di n'obi n'anwu. Mgbe ahụ, onye obula n'otu n'otu ga-anatakwa otuto ruuru ya site n'aka Chineke.

⁶ Ugbu a umunna m ejiri m onwe m na Apolos mara unu atu maka odimma nke unu, ka unu nwee ike isite n'aka anyi muta ihe site n'ihe ahụ e dere bu nke na-asi, "Unu agafekwala ihe e dere n'akwukwo nsọ." Ka onye obula n'ime unu hapu iji otu onye nyaa isi ma leda ndi ozo anya.

⁷ Onye gwara gi na i puru iche n'etiti mmadu ndi ozo? O di ihe obula i nwere nke abughi ihe i natara anata? O bu ginị ka i nwere nke i nataghị anata? Ma o buru na i natara ya, ginị mere i ji anya isi dika a ga-asi na i nataghị ya anata?

⁸ Ma ugbu a, ihe niile zuru unu oke. Ugbu a, unu aburukwala ndi ogaranya. Unu aburula eze ma anyi esoghi unu. N'ezie, o gaara ato m utu ma a si na unu anorola n'ocheeze unu, ka anyi nwe ike soro unu buru eze.

⁹ O na-adi m nnoo ka Chineke o weere anyi bu ndi ozi mee anyi ndi dikarisiri ala, ndi a na-echeta naani mgbe ihe niile na-agwusi agwusi,

dịka ndị a mara ikpe ọnwụ. N'ihì na-akpọtara anyị n'ihu ọha mmadụ mee anyị ihe nlere anya nye ụmụ mmadụ na ndị mmụọ ozi.

¹⁰ Anyị aghọla ndị nzuzu n'ihì Kraịst, ma unu onwe unu bụ ndị maara ihe n'ime Kraịst. Anyị bụ ndị na-adighi ike ma unu di ike. Anyị bụ ndị a juru aju na ndị a na-eleda anya, ma unu bụ ndị a na-asọpuru.

¹¹ Tutu ruo ugbo a, anyị na-ebu ọnu nọrọkwa n'akpịrì ikpọ nku. Anyị enweghi ezigbo uwe anyị ji achu oyi. Ndi mmadụ na-emeso anyị mmeso ojoo, ma anyị enweghi ebe obibi nke aka anyị.

¹² Aka anyị ka anyị ji aruputara onwe anyị ihe anyị na-eri. Mgbe ndi mmadụ na-abu anyi onu, anyi na-agozì ha. Mgbe ha na-ata anyi ahuhu, anyi no na-enwe ndidi.

¹³ Anyị na-eji okwu di nro na-azaghachi ndi na-ekwujo anyi. Tutu ruo ugbo a, a na-emeso anyi mmeso dika anyi bu unyi ndi uwa na-azachapu, dika ihe a juru aju n'anya ndi uwa.

Arịrịọ

¹⁴ Anaghi m edere unu ihe ndi a ka ihere mee unu, kama ana m ede ya idu unu odu, na ido unu aka na nti, dika umu m huru n'anya.

¹⁵ O bu ezie na unu nwere otutu ndi nche, ma unu enweghi karịa otu nna. N'ihì na o bu m bu nna unu n'ime Kraịst Jisọs, site n'ozio ma ahụ m wetaara unu.

¹⁶ Ya mere, ana arịọ m unu, ka unu na-eñomi ndu m.

¹⁷ N'ihì nke a, ana m ezitere unu Timoti, bu ezi nwa m onye m huru n'anya, nke kwesiri

ntụkwasi obi n'ime Onyenwe anyị. Ọ ga-echetara unu otu m si e bi ndu n'ime Onyenwe anyị Kraịst Jisọs, dika m na-akuzi ya n'ebe niile na nzuko niile.

¹⁸ Ufodu n'ime unu amalitela ifuli onwe ha elu, chee na mu enweghi ike ibiakwute unu ozo.

¹⁹ Ma site n'ike Onyenwe anyi, aga m abia ihu unu anya n'oge na-adighi anya. Mgbe m biara, aga m achoputa ihe ndi ahụ na-akpa nganga puru ime, o bughị ihe ha nwere ike ikwu.

²⁰ N'ihì na alaeze Chineke abughị ihe okwu onu kama o bu ngosiputa idi ike.

²¹ Ya mere, unu ka o diri ihoro nke unu choro. Unu choro ka m jiri utari biakwute unu, ka o bu ka m jiri obi di umeala na mmuo nke ihunanya bia?

5

Mmehie ojoo

¹ O bu akuko doro anya na-enwe ikwa iko n'etiti unu, udi nke ndi na-ekweghi ekwe na-apughị ime, ka unu na-eme. Otu onye n'ime ulo unu kpoooro nwunye nna ya, ha abuo e biri.

² Ma unu na-akpa nganga? Ihe unu kwesiri ime o bughị ikwa akwa na iru uju, na ime ka onye mere ihe di otu a si n'ogbakọ unu puo?

³ O bu ezie na mu na unu anoghi ugbo a, ma mu na unu nokwa n'ime mmuo. Amaala m rii onye ahụ ikpe dika a ga-asị na mu na unu no.

⁴ Eji m aha Onyenwe anyi ma ya ikpe. Mgbe unu zukoro, aga m anonyere unu na mmuo. N'oge ahụ, site n'ike Onyenwe anyi Jisọs,

⁵ werenu nwoke a nyefee n'aka ekwensu, ka o taa anu ahụ ya ahụhụ, ka e nwee ike izọputa mmuo ya, mgbe Onyenwe anyị loghachiri.

⁶ Inya isi unu ezighi ezi. O bu unu amaghi na nwantakiri yiist a gwakoro n'utu oka na-eme ka o koo?

⁷ Wepunu ihe n'eko achicha a no n'etiti unu, ka unu buru ndi di ohuru, na ndi di ocha. N'ih na a chulari Kraist, bu aja nwa aturu, nke Ngabiga anyi.

⁸ N'ih ya ka anyi mee mmemme a na-ejighi ihe na-eko achicha nke bu ihe ojoo na obi ojoo, kama ka anyi jiri achicha na-ekoghi eko nke bu obi ocha na eziokwu.

⁹ E dere m unu n'ime akwukwo ozi m, ka unu na ndi na-akwa iko ghara inwe mmeko obula.

¹⁰ O bughu ihe gbasara ndi nke uwa ndi na-akwa iko, maobu ndi anya ukwu, na ndi na-apunara mmadu ihe, maobu ndi na-ekpere arusi. O buru otu a, o putara na unu ga-esi n'awa puo.

¹¹ Ma ugbu a, a na m edere unu ka unu na onye obula nke na-akpo onwe ya nwanna nwoke maobu nwanna nwanyu ghara imeko ihe, ma o buru na o na-ebi ndu ikwa iko, maobu nwee anya ukwu, maobu na-ekpere arusi, onye na-ekwuto ibe ya, onye na-anubiga mmanya oke, maobu onye na-apunara mmadu ihe. Unu na ndi di otu a erikola nri.

¹² Kedu nke gbasara m ikpe ndi na-esoghi na choochi ikpe? O bughu ndi no n'ime ka unu ga-ekpe ikpe.

13 Chineke ga-ekpe ndi no n'ezi ikpe. "Chupunu onye ajo mmadu ahụ site n'etiti unu."*

6

O di njo iga n'uloikpe

¹ Mgbe onye obula n'etiti unu nwere esemokwu megide ibe ya, unu o puru i buru okwu ahụ gaa n'uloikpe ka ndi ajo omume kpeere unu ikpe, karia iga ya n'ihu ndi nsọ?

² O bu na unu amabeghi na o bu ndi nsọ ga-ekpe uwa ikpe? O burukwa na unu ga-ekpe uwa ikpe, o putara na unu etozughi oke idozi okwu ntakiri daputara n'etiti unu?

³ O bu na unu amataghi na o bu anyi ga-ekpe ndi mmuo ozi ikpe? Gini ga-emekwa ka anyi ghara idozi okwu uka dikarisiri nta nke ndu a?

⁴ Ya mere, o buru na esemokwu di otu a adaputa n'etiti unu, unu ga-ewere okwu ahụ jekwuru ndi ibi ndu ha na-akpo nzuko ihe efu ka ha kpee ya?

⁵ Ana m ekwu nke a ime ka ihere mee unu. O ga-abu na e nweghi ike ichota o buladi otu onye maara ihe n'etiti unu, onye ga na-ekpe ikpe di n'etiti nwanna na ibe ya?

⁶ Ma lee, nwanna na-akporo nwanna ya aga ulo ikpe, ka ndi na-ekweghi ekwe kpee ha ikpe!*

⁷ Ebe unu na-enwe esemokwu nke ikpe ikpe n'etiti unu, o putara na unu bu ndi emeriri kpamkpam. N'ihigini ka unu na-adighi ekwe

* **5:13** Dit 17:7; 19:19; 21:21; 22:21,24; 24:7 * **6:6** Nke a bukwa n'ihu ndi na-ekweghi ekwe.

ka emeju unu? N'ih i gini ka unu na-adighi ekwe ka a ghogbuo unu?

⁸ Ma unu onwe unu na-emeju, ma na-aghogbu, o buladi umunna unu n'ime Kraist.

⁹ O bu na unu amaghi na ndi na-eme ajo omume di otu a enweghi oke obula n'alaeze Chineke? Unu ekwela ka eduhie unu. N'ih i na o dighi onye obula na-akwa iko, na ndi na-eferusi, ndi ikom nwere nwunye na-akwa iko, na ndi ikom na-eji ndi ikom ibe ha akwa iko,

¹⁰ ndi niile na-ezu ohi, ndi anya ukwu, ndi na-anubiga mmanya oke, ndi nkwuto, maobu ndi na-apunara mmadu ihe ha nwere, agaghi eketa oke n'alaeze Chineke.

¹¹ Na mbu, ufodu n'ime unu na-ebi ndu di otu a. Ma ugbu a, a sachapula mmehie unu, doo unu nsọ nye Chineke. O bukwa site n'aha Onyenwe anyi Jisus Kraist na n'ime Mmuo nke Chineke anyi ka a gurụ unu ka ndi ezi omume.

Mmehie ikwa iko

¹² I na-asị, "Enwere m ike ime ihe niile m maara na m kwesiri ime," ma o bughị ihe niile ga-abara m uru. "Enwere m ike ime ihe niile maara ziri ezi," ma a gaghi ekwe ka ihe obula na-achi m.

¹³ Unu na-asị, "E mere ihe oriri maka afọ, meekwa afọ maka ihe oriri, ma Chineke ga-emebi ma afọ ma ihe oriri." Ekeghị ahụ anyi maka ikwa iko, kama o mere ya maka Onyenwe anyi, Onyenwe anyi dikwa maka ahụ anyi.

¹⁴ Chineke mere ka Onyenwe anyi site n'onwu bilie, o ga-ejikwa ike ya mee ka anyi si n'onwu bilie.

15 Ọ bụ na unu amataghị na ahụ unu bụ akụkụ ahụ Kraịst? Ọ dị mma na m ga-iji ahụ Kraịst mee ka e jikọta ya na ahụ nwanyị akwuna? Tufiaa!

16 Ọ bụ na unu amataghị na onye ya na nwanyị akwuna na-enwe mmekọrịta, ya na nwanyị ahụ bụ otu ahụ? N'ihia na e kwuru, "Ha abụọ ga-abụ otu anụ ahụ."†

17 Ma onye ọbụla e jikọtara ya na Onyenwe anyị, ya na onye ahụ ga-abụ otu n'ime mmụọ.

18 Gbaaranụ mmehie ikwa iko ọsọ. Ọ dighi mmehie ọzọ na-emetuta anụ ahụ mmadụ dika mmehie ikwa iko. Ọ bụ mmehie mmadụ na-eme megide anụ ahụ ya.

19 Ọ bụ na unu amataghị na ahụ unu bụ ụlọnsọ nke Mmụọ Nsọ ahụ Chineke nyere unu, onye bi n'ime unu? Anụ ahụ unu abụkwaghị nke unu onwe unu, kama unu bụ nke Chineke.

20 E jiri oke ọnụahịa zoputa unu. Ya mere jirinụ anụ ahụ unu nye Chineke otuto.

7

Ajuju banyere olulu di na nwunye

1 Ugbu a, okwu banyere ihe unu dere n'akwụkwọ: "Ọ dị mma ka nwoke ghara imetu nwanyị aka."

2 Ma n'ihia otutu ihe omume banyere ikwa iko, ka nwoke ọbụla nwee nwunye nke aka ya, nwanyị ọbụla di nke aka ya.

† 6:16 Jen 2:24

³ Ka nwoke ọbụla jisie ike na-akwụ nwunye ya ụgwọ mmekọ o ji ya. Nwanyị ọbụla ga-emekwara di ya otu aka ahụ.

⁴ N'ihị na nwanyị ọbụla luru di adighikwa achi ahụ ya, kama ọ bu di ya na-achi ya. Otu aka ahụ, di anakwaghị achi ahụ ya, kama ọ bu nwunye ya na-achi ya.

⁵ Ka di na nwunye hapu igbochi ibe ha mmekorita nke anu ahụ ruuru ha. Kariakwa maobu na mkpebi ha nwere n'etiti onwe ha inoro iche nwa oge nta n'ihị inyefe onwe ha ikpe ekpere. Mgbe oge a gasiri, ha ga-agakwa n'ihu na mmekorita ha, ka e site otu a hapu inye ekwensu ohere inwa ha onwunwa n'ihị enweghi ike ha ijide onwe ha aka.

⁶ Anaghi m enye nke a di ka iwu, kama ọ bu alo ka m na-atunyere unu.

⁷ Asị m kwuo, aga m asị na ọ ga-aka mma ka mmadu niile noro di ka m. Ma onye ọbụla nwere onyinye nke Chineke nyere ya. O nyere otu onye nke a, onye ozọ nke ozọ.

⁸ Ma ana m agwa ndi na-anoghi n'onodu di na nwunye na ndi di ha wuru anwu, na ọ ka mma ka ha nodu na-alughi di maobu nwunye, dika m onwe m no.

⁹ Ma ọ buru na ha apughi ijide onwe ha, ha gaa chorọ di maobu nwunye luo. O ka mma ilu di maobu nwunye, karia mmadu igba ara site n'aguu nke anu ahụ.

¹⁰ Ugbu a, unu ndi nwere di na ndi nwere nwunye niile, enwere m iwu m na-enye unu. (O sighi n'aka m, kama o si n'aka Onyenwe anyi): O kwesighi ka nwanyị ọbụla hapu di ya.

¹¹ A sịkwa na ọ hapụ di ya, ya nọọrọ onwe ya, maọbụ ya laghachikwuru di ya. Ka nwoke ọbụla gharakwa ịgba nwunye ya alụkwaghị m.

¹² Ma ana m agwa mmadu ndi ọzọ (nke a abughị iwu nke Onyenwe anyi nyere). O buru na nwanna aluo nwanyi nke na-ekweghi ekwe, ya achupula ya ma o buru na nwanyi ahụ achoo inogide dika nwunye ya.

¹³ O burukwa na nwanyi kwere ekwe aluo di nke na-ekweghi ekwe, ya agbarala di ya alukwaghị m, ma o buru na di ya choro inogide dika di ya.

¹⁴ N'ih i na edoola di ahụ na-ekweghi ekwe nsọ site na nwunye ya, otu a kwa a na-edokwa nwunye ahụ na-ekweghi ekwe nsọ site na di ya, bu onye kwere ekwe. O buru na o dighi otu a, umu unu ga-abu ndi na-adighi ocha. Ma otu o di, ha di nsọ.

¹⁵ Ma o buru na onye ahụ nke na-ekweghi ekwe ekewapu onwe ya, ya diri otu ahụ, nke a emeghi ka nwanna anyi nwoke maobu nwanna anyi nwanyi buru ohu n'onodu di otu a, n'ih i na Chineke kporo anyi ka anyi bie ndu udo.

¹⁶ Gi nwunye, i mara maobu gi ga-azoputa di gi? Ma, gi bu di, si ana mara maobu gi ga-azoputa nwunye gi?

Onodu mmadu

¹⁷ Ka onye obula bie ndu ya dika amara Onyenwe anyi nyere ya si di, nakwa n'onodu nke Chineke kporo ya. Nke a bu iwu m na-enye n'ulo choochi niile.

18 Akporo onye obula mgbe e biri ya ugwu? Ya achola iwepu akara obibi ugwu ya. Ka onye a nabighi ugwu tupu okpokpo ya hapu inye onwe ya nsogbu icho uzo a ga-esi bie ya ugwu.

19 N'ihia na o dighi mkpa ma e biri gi ugwu ma e bighi gi ugwu. Ihe kachasi mkpa bu idebe iwu Chineke.

20 Ka onye obula nogide dika o di mgbe a kporo ya.

21 I bu ohu mgbe a kporo gi? Echegbula onwe gi n'ihia ya. Kama o buru na o di uzo i puru isi nwere onwe gi, were ohere ahụ mee ihe ugwu a.

22 N'ihia na onye obula Onyenwe anyi Chineke kporo mgbe o bu ohu, aghola onye nweere onwe ya n'ime Onyenwe anyi. Otu aka ahụ, onye nwerela onwe ya mgbe Onyenwe anyi kporo ya aghola ohu nke Kraist.

23 Akwola ugwo isi unu, unu abukwala ohu mmadu ozo.

24 Umunna m, nonodu obula mmadu no mgbe a kporo ya, ya nogidesie ike n'ime Chineke.

Ndi na-alubeghi di

25 Ihe banyere umu agboghọ na-amaghi nwoke. Enweghi m iwu obula site n'aka Onyenwe anyi banyere ajuju a, ma aga m ekwu uche nke aka m dika onye sitere n'ebere nke Onyenwe anyi kwesiri ntukwasi obi.

26 Echere m na o ka mma ugwu a, n'ihia nsogbu nke na-abianu ka onye obula noduru onwe ya dika o siri noro ugwu a.

27 I luola nwanyi? Achola nkewa. O bu na i lubeghi nwanyi? Ejela icho onye i ga-alu.

28 Ma ọ buru na i kpebie n'obi gi ilu nwunye, i meghe mmehie obula; ọ burukwa na nwaagboghọ ekpebie na ọ ga-alu di, o meghe mmehie. Ndi luru di na nwunye ga-enwe otutu nsogbu n'ime uwa. Ọ ga-amasi m igbochiri unu nsogbu ndi ahụ.

29 Ihe unu kwesiri ima, umunna, bu na oge anyi nwere foduru naani ntakiri, site ugbo a gaa n'ihu ndi nwere nwunye ga-adi ndu ha dika ndi na-enweghi.

30 Ka ndi na-akwa akwa bie ndu dika ndi ihe anaghi ewute, ka ndi na-achi ochi diri ka ndi obi na-adighi ato uto. Ka ndi na-azu ahia diri dika ndi na-enweghi ngwa ahia obula.

31 Ka ndi na-etinye oge n'ihe uto nke uwa hapu ibi ndu icho iritecha ihe niile di n'uwa n'uru. N'ihia na uwa, otu o di ugbo a, bu ihe na-agabiga agabiga.

32 Unu emela ihe ga-ewetara unu oke echiche. Nwoke na-alubeghi nwanyi nwere ohere iji oge ya niile ruora Onyenwe anyi oru. O nwekwara ohere igbalisi ike ime ihe ga-atọ Onyenwe anyi uto.

33 Ma nwoke nwere nwunye na-echegbu onwe ya banyere ihe igbo mkpa nke uwa a, otu o ga-esi mee ihe ga-atọ nwunye ya uto.

34 Ọ na-enwekwa obi abuo n'ihe obula o choro ime. Otu a ka o dikwa nye nwaagboghọ na-alubeghi di maobu onye nke na-amabeghi nwoke, nchegbu ya bu banyere ihe nke Onyenwe anyi. Ochicho ya bu ka o di nsọ n'anụ ahụ ya na n'ime mmuo ya. Ma nwanyi nwere di na-echegbu onwe ya banyere ihe nke uwa a, otu o

ga-esi mee ihe ga-atọ di ya uto.

³⁵ Ana m ekwu ihe ndi a maka o di mma nke unu onwe unu, o bughị igbali igbochi unu, kama o bu ka unu nwee ike bie ndu unu n'uzo kwesiri ekwesi, werekwa ihunanya zuruoke ruora Onyenwe anyi oru.

³⁶ O buru na nwoke obula enweghi ike ijide onwe ya n'ih i agu mmekorita nke nwoke na nwanyi na-agu ya n'ebe nwaagboghọ ya na ya kpebiri ilu no, ya mee ihe o na-achọ, o meghi mmehie obula, ha luo di na nwunye.

³⁷ Ma o buru na onye obula ekpemie n'obi ya, ma nwee ike ijide onwe ya, ka o si n'enweghi mmanye obula idebe nwaagboghọ e kwuru na o ga-alu na-enweghi mmeko obula, o bu ihe di mma ka o mere.

³⁸ Ya mere, onye ahụ luru nwaagboghọ o kwuru na o ga-alu mere nke oma, ma onye kpebikwara na o gaghị alu mekwara nke oma karia.

³⁹ Njikota e jikotara nwunye na di ya na-adi ire naani mgbe di nwanyi di ndu. O buru na di ya anwuo o nwere ike ilu di ozo, ma o luo ya n'ime Onyenwe anyi.

⁴⁰ N'uche m, o ga-enwe onu n'obi ya karia ma o buru na o lughị di ozo. Ana m echekwa na mu onwe m nwekwara Mmuo nke Chineke.*

8

Anu e ji churo arusi aja

* **7:40** Ndumodu ndi a m nyere unu si na Mmuo nke Chineke.

¹ Ugbu a, n'okwu banyere nri a churu n'aja nye arusi, anyi ma na onye obula nwere amamihe. Amamihe na-afuli mmadu elu mee ka o nyaa isi. Ma ihunanya na-ewuli elu.

² O buru na o di onye si na ya maara ihe niile, onye ahụ amatabeghi ihe o kwesiri imata.

³ Ma onye ahụ huru Chineke n'anya bu onye o maara.

⁴ Ya mere, ihe banyere nri a churu n'aja nye arusi, anyi maara na "Arusi abughi ihe obula n'owa", matakwa na "Chi ozọ adighi ma o bughi otu Chineke."

⁵ A sika na arusi a na-akpo chi di, ma ha no n'eluigwe maobu n'owa (n'ezie otutu "chi" na "ndi nwe mmadu" di otu a di).

⁶ Ma n'ebe anyi no, anyi maara na o bu naani otu Chineke di, onye bu Nna, onye kere ihe niile, na onye anyi na-adi ndu n'ihia ya. O bukwa naani otu Onyenwe anyi ka anyi nwere, onye bu Jisosh Kraist, onye e sitere n'aka ya kee ihe niile, onye na-enyekwa anyi ndu.

⁷ Ma otu o di, o bughi onye obula nwere ihe omuma a. Ufodu n'ime ndu ha niile, ha na-ele arusi anya dika chi di ndu. Ha na-echekwa na ihe obula e ji churo arusi aja, na o bu chi di ndu ka e ji ya churo aja. N'ihia nke a, mgbe obula ha riri ihe e ji cho aja nye arusi, o na-ewute mmuo ha nke ukwu n'ihia na akonuche ha esighi ike, o na-emekwa ya.

⁸ Ma o bughi nri ga-eme ka anyi na Chineke di na mma. Ma anyi riri ma anyi erighi, o dighi ihe ohuru anyi ga-enweta. O dikwaghi ihe na-efunari anyi.

⁹ Ma lezienụ anya, otu o si di, ka ike unu nwere ime ihe ọbụla di unu mma, ghara igho ihe iso ngongo diri ndi na-adighi ike n'okwukwe ha.

¹⁰ N'ihia na o buru na ndi ozo ahụ gi, gi onye nwere akonuche, ka i no, na-eri nri n'ulo arusi, o bu na ha agaghi eche na ha bu ndi okwukwe ha na-esighi ike, ga-enwe obi ike soro gi rie nri a gororo arusi?

¹¹ N'uzo di otu a, ndi kwere ekwe na-adighi ike, ndi Kraist nwuru n'ihia ha, na-esite n'ihe mmuta gi laa n'iyi.

¹² Cheta na o bu mmehie i mere megide Kraist, mgbe unu na-emegide mmuo nwanne gi n'ime Kraist, n'ihia n'akonuche ha esighi ike.

¹³ N'ihia nke a, o buru na ihe oriri ga-eme ka nwanna m mee mmehie, agaghi m eri anu ozo, ka m ghara ime ka nwanna m maa n'onya.

9

Pol mere onwe ya ihe imaatu

¹ Abughi m onye nwe onwe ya? Abughi m onyeozu Kraist? O bu na m ahughi Jisos Onyenwe anyi? Unu abughi ihe ngosiputa oru m ruru n'ime Onyenwe anyi?

² O buru na m abughi onyeozu n'ebe ndi ozo no, n'ebe unu no, abu m onyeozu n'ezikwu n'ihia na unu bu akara nke oru onyeozu m n'ime Onyenwe anyi.

³ Ihe ngopu m nye ndi ahụ na-enyocha m bu nke a.

⁴ O bu na anyi enweghi ike iri ihe oriri na inu ihe onunụ?

⁵ Ọ bụ na anyị enweghị ike iduru nwunye onye bụ onye kwere ekwe gaa ebe ọbụla anyị na-aga dịka ndị ozi ọzọ na-eme, na dịka ụmụnne Onyenwe anyị na Sefas na-emekwa?

⁶ Ọ ga-abụ naanị mụ na Banabas bụ ndị na-enweghị ike ịhapụ ịrụ ọrụ maka ihe anyị ga-na-eri?

⁷ Olee onye agha unu maara nke na-esi n'akpa ya akwụ onwe ya ụgwọ ọnwá? Ka ọ dị onye ọrụ ubi vainị unu maara nke na-adighị eri mkpụrụ e si n'ubi ahụ weta? Olee onye ọzọ aturụ unu maara nke na-adighị ahụ mmiri ara e si n'igwe aturụ ọ na-azụ apịputa?

⁸ Anaghị m ekwu ihe a n'ihì na ha bụ ihe na-eme ụbọchị niile n'etiti ndị mmadụ? Akwụkwọ iwu, ọ kwukwaghị otu ihe ahụ?

⁹ N'ihì na e dere ya n'iwu nke Mosis, "Ekechila ọnu ehi mgbe ọ na-azọcha mkpụrụ ọka."* Unu chere na ọ bụ naanị ehi ka Chineke bu n'obi kwuo okwu a?

¹⁰ E, n'ihì anyị ka eji dee ya n'akwụkwọ. N'ezie, e dere ihe ndị a n'ihì anyị, n'ihì na onye rụrụ ọrụ n'ubi na onye na-azọcha mkpụrụ dị n'ubi ahụ, na-eme nke a n'olileanya na ọ kwesiri iketa oke site na mkpụrụ e si n'ubi ahụ weta.

¹¹ Mkpụrụ anyị kpurụ n'ime obi unu bụ mkpụrụ nke mmụọ. Ọ ga-abụ ihe ọjọọ ma anyị sị unu nyetụ anyị ụfọdụ n'ime akụnụba unu?

¹² Ọ bụrụ na ndị ọzọ kwesiri iketa uru dị otu a n'ahụ unu, ọ bụ na anyị ekwesighị iketa karịa?

Ma ọ dibeghị mgbe anyị rịọrọ unu ihe ọbụla, kama anyị na-agbalịsị ike ịhụ na ọ dighị ihe ga-

* 9:9 Dit 25:4

egbochi unu iji ezi obi na-ege ntị n'ozioṃa Kraịst nke anyị wetara.

¹³ O bụ na unu amataghị na ndị na-arụ ọrụ n'ụlọnsọ ukwu na-esi n'ụlọnsọ ahụ na-eweta ihe ha na-eri? Ndị na-agbakwa odibo n'ebe ichụ aja na-eketakwa oke n'ihe eji chụọ aja?

¹⁴ N'otu aka ahụ kwa, Onyenwe anyị ekwuola na ndị niile na-ekwusa ozioma ya ga-esi n'ozioṃa eweta nri ha ga-eri dị ndụ.

¹⁵ Ma o nweghị mgbe m jirila ike ndị a m nwere irite uru n'ọrụ m nara ndị mmadụ ihe. Anaghị m ede nke a n'akwukwọ ka a na-ebutere m ihe onyinye. N'ihi na ọ kaara m mma ka m nwụọ kama m ga-ekwe ka onye ọbụla mee ka ịnya isi m buru ihe efu n'ihi ihe onyinye.

¹⁶ Anaghị anya isi n'ihi na ana m ezisa ozioma, maka na nke ahụ bụ ọrụ e nyere m n'iwu ka m rụọ. Ahụhụ dijiri m ma ọ buru na m ezisaghị ozioma.

¹⁷ A sị na m ji aka m hoputa onwe m ịrụ ọrụ a, agaara m enwe ugwo ọrụ, ma na ọ buru na o sighi n'uche aka m, unu mara na-ahanyere m ya n'aka.

¹⁸ Gini bụ ugwo ọrụ m? Ugwo ọrụ m bụ ọhụ m na-enwe site n'izisa ozioma a, na-anaghị onye ọbụla ugwo ọrụ ọbụla, ma ọbụ ihe ruru m dika onye na-ezisa ozioma ahụ.

Pọl ji inwe onwe ya jee ozi

¹⁹ O bụ ezie na-abughị m ohu onye ọbụla, ma emeela m onwe m ohu nye mmadụ niile ka m nwee ike site n'uzọ di otu a rite otutu mkpuruobi n'uru nye Kraịst.

20 N'ebe ndi Juu nọ, ana m eme dika onye Juu, ka m nwee ike rite ndi Juu n'uru. N'etiti ndi nọ n'okpuru iwu, ana m emekwa dika otu n'ime ndi nọ n'okpuru iwu (n'agbanyeghi na mu onwe m anoghi n'okpuru iwu), ka m si otu a nwee ike rite ndi nọ n'okpuru iwu n'uru.

21 N'ebe ndi na-anoghi n'okpuru iwu nọ, emere m onwe m ka onye na-anoghi n'okpuru iwu (ma nke a aputaghi na m na-akwusi ime ihe iwu Chineke na-achọ. Ana m emekwa dika onye nọ n'okpuru iwu Kraist), ka m nwee ike rite ndi na-anoghi n'okpuru iwu n'uru.

22 N'ebe ndi na-adighi ike nọ, ana m emekwa dika ha, ka m nwee ike rite ndi na-adighi ike n'uru. Otu obula mmadu si diri, ana m agbali chọọ uzọ m ga-esi mee ka o nabata m, ka m nwee ike site n'uzọ niile obula zoputa ufodu.

23 Ana m eme ihe ndi a niile n'ih i ozioma, ma ka m nwekwa ike keta oke na ngozi ya.

Mkpa o di mmadu ikwanyere onwe ya ugwu

24 Unu amataghi na mgbe otutu mmadu na-agba oso iso mpi, o bu naani otu onye na-enwe ihe onyinye nke mbu? Ya mere, gbasienu oso ike, ka unu nweta onyinye ahụ.

25 Ndi na-ejikere igba oso maobu egwuregwu ozọ na-enwe ntachiobi n'otutu ahuhu nke ya na ozuzu so. Ha na-azu onwe ha naani ka ha nweta okpueze okoko osisi na-emebi emebi. Ma oso anyi na-agba bu ka anyi nweta okpueze nke na-apughi imebi emebi.

²⁶ O bu nke a mere m ji na-agba oso a na-eleghi anya n'azu, maobu kuo okpo dika m na-aku ifufe.

²⁷ Ma ana m azu ahụ m, na-enye ya ahụhụ mee ya ka o buru ohu, ka mụ onwe m ghara i bu onye a juru aju mgbe m kwusasiri ozioma nye ndi ozọ.

10

Ido aka na nti banyere ime mmehie

¹ Umunna m, achoghi m ka unu chefuo ihe mere nna nna anyi ha mgbe ha jere ije n'ime ozara. O ji igwe ojii duo ha. O mekwara ka ha si n'etiti Osimiri Uhie gafee.

² N'ime igwe ojii ahụ, na n'ime osimiri ahụ e tinyere ha niile na baptizim, dika ndi na-eso uzọ Mosis.

³ Ha niile rikwara ihe oriri nke mmuo ahụ.

⁴ Ha nukwara mmiri mmuo ahụ, mmiri sitere n'oke nkume mmuo ahụ, nke na-eso ha. Oke nkume ahụ bu Kraist n'onwe ya.

⁵ N'ihe ndi a niile, omume ha amasighi Chineke. N'ih i nke a, o lara ha n'iyi n'ime ozara.

⁶ Ugbu a, ihe ndi a niile bukwa ihe ido aka na nti nye anyi, ka anyi hapu ibu ndi aguu ime ihe ojoo na-agu dika ha.

⁷ Unu abula ndi na-ekpere arusi dika ufodu ha mere. Dika e dere ya, "Ndi a noduru ala iri ihe na inu ihe onunu, biliekwa oto gwurie egwu ime onwe ha obi utu."*

* **10:7** Opu 32:6

⁸ Ka anyị ghara ikwa iko dika ụfọdu n'ime ha mere, iri puku mmadu abuo na ato n'ime ha nwuo n'otu ubochi.

⁹ Ka anyị hapu inwa Kraist onwunwa dika ụfọdu n'ime ha si nwaa Chineke. E mere ka agwo tagbusie ha.

¹⁰ Ka anyị hapukwa itamu ntamu dika ụfọdu ha mere ma buru ndi Mmuo ozi onwu tibururu.

¹¹ Ihe ndi a niile dakwasiri ha ka o buru ihe ilere anya nye anyi. E dekwara ha n'akwukwo ka ha buru anyi ihe ido aka na nti n'ihi na anyi bi n'oge a mgbe ogwugwu ihe niile di nso.

¹² Ya mere, o buru na i na-eche na i guzosiri ike, lezie anya ka i ghara ida.

¹³ O nweghi onwunwa obula nwara unu nke abiakwutebeghi mmadu. Chineke kwesiri ntukwasi obi, o gaghị ekwe ka a nwaa unu karia ike unu. Kama mgbe a na-anwa unu, o ga-enye unu ike imeri onwunwa ma gosikwa unu uzo mgbapu n'ime ya.

Oriri arusi na Oriri nke Onyenwe anyi†

¹⁴ Ya mere, ndi enyi m huru n'anya, gbaaranu ikpere arusi oso.

¹⁵ Ana m agwa ndi nwere uche okwu, unu onwe unu tulenu ihe m na-ekwu.

¹⁶ Iko ngozi ahụ nke anyi na-agozi, o bughị iketa oke site n'obara Kraist? Achicha nke anyi na-anyawa, o bughị iketa oke n'ahụ Kraist?

¹⁷ N'ihi na otu achicha di, o bu ezie na anyi di otutu, anyi bu otu ahụ, n'ihi na anyi niile na-eketa oke n'otu ogbe achicha ahụ.

† **10:13** Ụfọdu na-akpo ya Oriri nso.

18 Chetanụ ka ndị Izrel siri mee: ọ bụ na ndị na-eri ihe eji chụọ aja abughị ndị nnwekọ n'ebe ichụ aja?

19 Gini ka okwu ndị a m na-ekwu pụtara? Na arụsị, maọbụ ihe a churụ n'aja nye arụsị bụ ihe ọbụla, maọbụ na ọ bughị ihe?

20 Mba! Ihe m na-ekwu bụ na ndị niile na-achurụ arụsị aja jikọtara onwe ha n'otu obi ichurụ ekwensu aja ahụ. Ọ bughị Chineke. Achokwaghị m ka unu buru ndị e jikọtara ha na ekwensu.‡

21 Unu apughị inu site n'iko Onyenwe anyị ma n'ụkwa site n'iko ekwensu; unu apughikwa inwe oke site na tebul Onyenwe anyị na tebul ekwensu.

22 Anyị na-achọ ime ka iwe wee Onyenwe anyị? Anyị dị ike karịa ya?

Inwe onwe nke ndị kwere ekwe

23 I na-asị, “Enwere m ike ime ihe niile m maara na m kwesiri ime,” ma ọ bughị ihe niile ga-abara m uru. “Enwere m ike ime ihe niile m maara ziri ezi,” ma ọ bughị ihe niile nwere ike inyere anyị aka.

24 Ka onye ọbụla hapu ichọ ọdịmma nke onwe ya, kama ọdịmma nke ndị ọzọ.

25 Rie ihe bụ anụ ọbụla e rere n'ahịa na-ajughị ajuju ọbụla n'ihị akonuche.

26 N'ihị na, “Ụwa na ihe niile dị n'ime ya bụ nke Onyenwe anyị.”§

‡ 10:20 Maọbụ, *mmuo ojoo* § 10:26 Abụ 24:1

²⁷ Ọ buru na onye na-ekweghi ekwe akpoọ unu oriri, unu kpebie ije, riekwanu nri obula e nyere unu na-ajughi ajuju n'ihi akonuche.

²⁸ Ma o buru na e nwee onye gwara gi, "A churu ihe a n'aja." Unu erila nri ahụ, maka onye ahụ mere ka unu mata, na n'ihi akonuche.

²⁹ Akonuche nke m na-ekwu maka ya abughi nke gi, kama o bu maka nke onye ahụ. N'ihi ginị ka mnwere onwe m ga-eji buru ihe akonuche onye ozọ ga-ekpe ikpe?

³⁰ Ọ buru na m nwere ike inye ekele, were nri m rie, olee otu e si ekwuto m n'ihi ihe ahụ m nyere Chineke ekele banyere ya?

³¹ Ihe obula i na-eme, ma unu na-eri ihe maobu na-anu ihe, na-emenu ha niile maka otuto nke Chineke.

³² Unu emejola ndi juu maobu ndi griik, ma o bukwanu nzuko Chineke.

³³ Na-agbalisinu ike ime dika m si eme. N'ihe obula m na-eme, ana m ejisi ike ime ihe ga-atọ onye obula uto. Anaghi m achọ odimma nke m naani, kama o bu odimma nke mmadu ibe m, ime ka a zoputa ha.

11

¹ Unu buru ndi na-enomi m, dika m si enomi Kraist.

Omume kwesiri ekwesị n'oge ofufe

² Ana m aja unu n'ihi na unu na-echeta m n'ihi niile, nakwa n'ihi na unu na-ejisikwa ozizi ahụ enyere unu n'aka ike, dika m nyere ha n'aka unu idebe.

³ Ma achọrọ m ka unu mata na dika Kraịst bụ isi nwoke ọbụla, otu a ka nwoke ọbụla si buru isi nwunye ya. Chineke bụkwa isi Kraịst.

⁴ Nwoke ọbụla kpuchiri isi ya mgbe ọ na-ekpe ekpere maọbụ na-ebu amụma* na-emenye isi ya ihere.

⁵ Ma nwanyị ọbụla na-ekpe ekpere maọbụ na-ebu amụma, ma o kpuchighị isi ya, na-emenye isi ya ihe ihere, n'ihị na ọ dika nwanyị kpuchara isi ya.

⁶ Ọ buru na nwanyị ọbụla achọghị ikechi isi ya, ya kpuchaa ya. A sịkwa na ọ bụkwanu ihe ihere na nwanyị kpuchara isi ya, ka nwanyị kechie isi ya.

⁷ Ma nwoke ekwesighị ikpuchi isi ya, n'ihị na nwoke bụ onyinyo na otuto nke Chineke, ebe nwanyị bụ otuto nke nwoke.

⁸ E si na nwoke kee nwanyị, ma e sighị na nwanyị kee nwoke.

⁹ E keghị nwoke maka nwanyị, ma e kere nwanyị maka nwoke.

¹⁰ N'ihị nke a, nwanyị kwesiri ikpuchi isi ya igosi na ọ nọ n'okpuru di ya, maka ndị mmụọ ozi.

¹¹ Ma otu ihe si dị n'ime ndu anyị na-adị n'ime Onyenwe anyị, nwoke adighị ma e wepu nwanyị, nwanyị adighikwa ma e wepu nwoke.

¹² N'ihị na dika nwanyị siri na nwoke pụta na mbu, otu a ka a na-esitekwa n'ahụ nwanyị muputa nwoke. Ma ha niile si n'aka Chineke pụta.

* **11:4** Maọbụ, *na-akuzi ihe*

13 Achọrọ m ka unu tule ihe a n'onwe unu, ọ dị mma ka nwanyị ghebe isi ya oghe mgbe ọ na-ekpe ekpere nye Chineke?

14 Unu matakwarara nke oma na ọ bụ ihe ihere na nwoke ga-ebu agịrị isi dị ogologo.

15 Ma ọ bụrụ na nwanyị enwee agịrị isi dị ogologo ọ bụ ihe otuto nye ya n'ihị na e nyere ya agịrị isi dị ogologo ka ọ bụrụ ihe mkpuchi.

16 Ọ bụrụ na onye ọbụla na-arụ ụka banyere omenaala nke a, anyị onwe anyị na nzukọ Chineke niile enweghị omenaala ọzọ banyere nke a.

Omume kwesiri ekwesi n'oge Oriri Nso

17 N'ime ntuziaka ndị a, enweghị m otuto nye unu n'ihị na mgbe unu zukọtara omume unu na-eweta ihe ọjọọ karịa ihe oma.

18 Na mmalite, ihe m na-anụ bụ na mgbe niile unu zukorọ dika choochi, iru ụka nke na-ebute nkewa na-adị n'etiti unu. E kwenyekwara m na ụfọdụ ihe ndị a m nūrụ bụ eziokwu.

19 N'ezie ụdị nkewa dị otu a aghaghị ịdị n'etiti unu ka e nwee ike mara ndị Chineke nabatara.

20 Mgbe unu zukọtara, ọ bughị nri anyasị nke Onyenwe anyị ka unu na-eri.

21 N'ihị na mgbe unu na-eri nri, ụfọdụ n'ime unu na-eri nri anyasị nke aka ha. Nke mere, n'otu onye na-anọ agụụ ebe onye ọzọ na-anubigakwa mmanya oke.

22 A ga-akpọ nke a gịni? Ọ bụ na unu enweghị ụlọ ebe unu ga-anọ rijuo afọ ma njuokwa afọ? Ka ọ bụ na unu na-elelị nzukọ Chineke na

emenye ndị na-enweghị ihe ihere? Gịnị ka m ga-agwa unu? Aga m eto unu maka nke a? Agaghị m eto unu maka nke a.

²³ N'ihị na ihe m ziri unu bụ ihe Onyenwe anyị ziri m. N'abalị ụbọchị ahụ a rara ya nye, Onyenwe anyị Jisọs weere otu ogbe achịcha.

²⁴ Mgbe o nyechara ekele, ọ nyawara ya si, **“Nke a bụ ahụ m nke a na-enye maka unu. Na-emenụ nke a jiji cheta m.”**

²⁵ N'uzọ dị otu a kwa, o bulitere otu iko mmanya mgbe ha risiri nri si, **“Iko a bụ ogbugba ndụ ọhụrụ n'ọbara m. Oge ọbụla unu na-añụ ya, na-emenụ nke a jiji na-echeta m.”**

²⁶ N'ihị na mgbe ọbụla unu na-eri achịcha ahụ na-añụkwa iko a, unu na-ekwusa ọnwụ Onyenwe anyị ruo mgbe ọ ga-abịa ọzọ.

²⁷ Ya mere, ọ bụrụ na onye ọbụla erie achịcha Onyenwe anyị maọbụ ñụọ iko Onyenwe anyị n'uzọ na-ekwesighị ekwesi, onye ahụ na-emehie megide anụ ahụ Onyenwe anyị na ọbara Onyenwe anyị.

²⁸ Ọ bụ nke a mere o ji bụrụ ihe dị mkpa ka onye ọbụla nyochaa onwe ya nke ọma tupu o rie achịcha ahụ maọbụ ñụọ iko ahụ.

²⁹ N'ihị na onye ọbụla na-eri achịcha ahụ maọbụ ñụọ site n'iko ahụ na-echeghị echiche, ọ na-eri, na-añutakwara onwe ya ikpe ọmụma, ma ọ bụrụ na ọ tuleghị uche banyere ahụ Kraịst.

³⁰ Ọ bụ nke a mere ọtụtụ n'ime unu ji bụrụ ndị ahụ na-esighị ike, ndị nọ n'ọrịa na ndị dara n'ura ọnwụ.

³¹ Ọ bụrụ na anyị enyochaa onwe anyị nke ọma, anyị agaghị adaba n'ikpe.

³² Ma otu ọ dị, mgbe Onyenwe anyị na-ama anyị ikpe n'ụzọ dị otu a, a na-ezi anyị otu e si ebi ezi ndụ n'ihị ka a ghara imakọ anyị na ndị ụwa ikpe.

³³ Ya mere, ụmụnna m, mgbe unu biakọtara iri nri, chere n'ibe unu.

³⁴ Ọ bụrụ na agụụ agụọ onye ọbụla ya rie nri n'ụlọ ya, ka ọ hapụ iwetara unu ikpe ọmụma.

Aga m enye ntuziaka banyere ihe niile ndị ọzọ mgbe m biara.

12

Onyinye Mmụọ Nsọ na-enye

¹ Ugbu a ụmụnna m, achọrọ m ka unu mata ihe gbasara onyinye nke Mmụọ Nsọ na-enye.

² Unu matara na mgbe unu bụ ndị na-amaghị Chineke, e duru unu n'otu ụzọ maọbụ nke ọzọ, duhie unu ụzọ iso arụsị ndị ahụ dara ogbi.

³ Ya mere, achọrọ m ka unu ghọta nke ọma na ọ dịghị onye ọbụla na-ekwu okwu site n'odudu Mmụọ nke Chineke, pụrụ ị sị, “Ka Jisọs bụrụ onye a bụrụ ọnụ.” Ọ dịkwaghị onye ọbụla pụrụ ikwu, na “Jisọs bụ Onyenwe anyị,” ma ọ bughị site na Mmụọ Nsọ.

⁴ Onyinye amara dị iche iche dị, ma otu Mmụọ Nsọ ahụ na-enye ha niile.

⁵ E nwekwara ụdị ije ozi dị iche iche, maọbụ otu Onyenwe anyị ahụ ka a na-ejere ozi.

⁶ Ụdị ike dị iche iche nke eji arụ ọrụ dịkwa, ma otu Chineke ahụ na-etinye ike ndị a n'ime onye ọbụla iji jee ozi.

⁷ Ọ na-enyekwa onye ọbụla amara iziputa ike nke Mmụọ Nsọ maka ọdịmma mmadụ niile.

⁸ Mmụọ Nsọ na-enye otu onye onyinye ikwu okwu amamihe, na-enyekwa onye ọzọ onyinye ịma ihe ọmụma, site n'otu Mmụọ ahụ.

⁹ Otu Mmụọ nsọ a na-enye onye ọzọ onyinye inwe okwukwe, na-enyekwa onye ọzọ onyinye inwe ike ịgwọ ọrịa.

¹⁰ Onye ọzọ ka ọ na-enye onyinye ịrụ ọrụ ịtunanya, onye ọzọ ike ibu amụma. Onye ọzọ ka ọ na-enye ike ịkọwa ụdị mmụọ dị iche iche, ma onye ọzọkwa ka ọ na-enye ike ịsụ asụsụ dị iche iche. Ma ọ na-enyekwa onye ọzọ ike ịkọwa ihe onye na-asụ asụsụ ndị a na-ekwu.

¹¹ Ọ bụ otu Mmụọ ahụ na-enye onyinye ndị a niile. Ọ na-enye onye ọbụla onyinye dị iche iche dika Mmụọ Nsọ si kpebie.

Otu ahụ ma ọtụtụ akụkụ

¹² Dika ahụ anyị si nwe akụkụ dị iche iche, ma burukwa otu ahụ, n'agbanyeghi na o nwere ọtụtụ akụkụ, otu a ka anụ ahụ Kraịst dikwa.

¹³ Site n'otu Mmụọ Nsọ ahụ ka e mere anyị niile baptizim n'otu n'otu, ma ndị Juu ma ndị Griik, ma ohu ma ndị nwe onwe ha. E meela ka anyị nūọ ọbara ya, n'ime njikọ nke otu Mmụọ Nsọ ahụ.

¹⁴ Ahụ mmadụ abughị naanị otu akụkụ, kama o nwere ọtụtụ akụkụ ahụ.

¹⁵ Ọ buru na ukwu asị, "N'ih i na-abughị m aka, esoghị n'ahụ," nke a agaghị egbochi ya ka ọ gharakwa ịbụ otu n'akụkụ anụ ahụ.

16 Otu a kwa, ọ buru na nti asi, “Ebe m na-abughị anya abughị m otu akuku anu ahụ.” Okwu a kwa agaghị eme ka nti ghara ibu akuku anu ahụ.

17 O buru na ahụ niile bu anya, olee ka ahụ gagesi nu ihe? O burukwa na ahụ mmadu bu naani nti o gagesi ana nu isisi ihe obula?

18 Ma otu ihe si di, Chineke debere n’otu n’otu akuku niile di n’ahụ dika o si choo.

19 A si na akuku niile di n’ahụ bu otu ihe, kedu ebe ahụ ga-adị?

20 Otu o di, o bu ezie na ihe di n’ahụ di otutu, ma ha niile bu otu ahụ.

21 N’ihi nke a, anya enweghị ike igwa aka si, “Achoghị m gi, n’ihi na i dighi m mkpa.” Isi agakwaghị agwa ukwu si, “Achoghị m inyeaka gi.”

22 Kama o bu akuku ahụ anyi ndi na-esighi ike bu ndi di anyi mkpa kara.

23 E e, akuku ndi ahụ anyi na-eche na ha adighi mkpa ka anyi na-eji nsopuru na-elekota. Akuku ndi ahụ na-ekwesighi ile anya ka anyi na-enye ugwu, ma na-ekpuchi ha.

24 Ma anyi adighi esi otu a elekota akuku ahụ ndi ahụ anya na-ahụ n’uzo puru iche, n’ihi na Chineke kpachapuru anya mee ka akuku ndi ahụ dikarisiri nta buru nke anyi kwesiri inye nsopuru kara.

25 N’uzo di otu a, nkewa obula adighi n’ahụ mmadu. Akuku obula maara mkpa ibe ya, ha na-egboritakwara onwe ha mkpa ha.

26 O buru na otu akuku enwe nsogbu, akuku ndi ozo ga-eketa oke na nsogbu ahụ. O burukwa

na otu akụkụ emee ihe ga-eweta otuto ọ bụ ahụ niile na-enwe otuto ahụ.

²⁷ Ugbu a, unu niile n'otu n'otu bụ otu anụ ahụ Kraịst. Unu bụkwa akụkụ ahụ ya n'otu n'otu, burukwa ndị dị mkpa n'ahụ ahụ.

²⁸ Nke a bụ ụfọdụ n'ime akụkụ dị iche iche Chineke tinyere na chọọchị; nke mbụ bụ ndị ozi, ndị amụma, ndị nkuzi, ndị na-arụ ọrụ itụnanya, ndị na-agwo ọrịa, ndị pụrụ inyere mmadụ ibe ha aka, ndị nwere onyinye ichikọta ihe niile n'usoro, na ndị na-asụ asụsụ dị iche iche.

²⁹ Ha niile, ha bụ ndị ozi? Ha niile ha bụ ndị amụma? Ha niile ha bụ ndị nkuzi? Ha niile ha bụ ndị ọrụ ebube?

³⁰ Ha niile ha nwere onyinye igwo ọrịa? Ha niile ha na-asụ n'olu dị iche iche? Ha niile ha nwere onyinye nke ikọwa asụsụ dị iche iche?

³¹ Ugbu a, gbalisienụ ike inweta onyinye kachasi dị elu karịa.

Ihụnanya kachasi mkpa

Ma aga m ezi unu ụzọ nke kachasi ihe a niile mma.

13

Ihụnanya

¹ A si na m na-asụ asụsụ dị iche iche nke ndị mmadụ maobụ nke ndị mmụọ ozi, ma ahughị m mmadụ ibe m n'anya, abụ m naanị ogene na-eme ụzụ maobụ mbadamba efere na-ada ụda.

² A sịkwa na m nwere onyinye ibu amụma, buru onye pụrụ ikwu ihe niile gaje ime n'oge dị n'ihu, na onye maara ihe niile, a sịkwa na m nwere okwukwe nke m pụrụ isite na ya nye

ugwu buru ibu iwu si ya site n'ebe o no gaa n'ebe ozo, ma ahughị m mmadu ibe m n'anya, abughị m ihe obula.

³ A sika na m ewere ihe niile m nwere nye ndi ogbenye, werekwa anu ahụ m nye ka ere ya oku n'ihị ka m nyaa isi, ihe ndi a niile abaghị uru, ma m enweghị ihunanya.

⁴ Ihunanya na-enwe ogologo ntachiobi, na-enwekwa obi ebere. O dighi ekwo ekworo, o naghị enwe anya ukwu, o naghị anya isi. O nakwaghị ebuli onwe ya elu.

⁵ O naghị eme ihe na-akpasu iwe, o naghị achọ ihe nke naanị ya, o naghị ewe iwe osiso. O nakwaghị aguko ihe ojoo niile e mere ya.

⁶ O dighi anuri onu n'ihe ojoo, kama o na-anuri n'eziokwu.

⁷ O na-edi ihe niile, o na-ekwerekwa ihe niile, o na-enwekwa olileanya na-anagide ihe obula daputara.

⁸ Ihunanya adighi agwu agwu. Ma ibu amuma niile ga-emesia kwusi, onyinye isu asusu di iche iche ga-akwusikwa. Otu a, ihe omuma niile ga-agabiga.

⁹ N'ihị na omuma anyi ezughị oke, ibu amuma anyi ezukwaghị oke.

¹⁰ Ma mgbe anyi ruru n'izuoke, ezughị oke agaghị adikwa.

¹¹ Mgbe m bu nwata, ekwuru m okwu dika nwata, echiche m niile bu echiche nwata. Izuzu obi m niile bukwa nke nwata. Ma mgbe m toro gho dimkpa, adighikwa m akpa agwa dika nwata ozo.

¹² Ugbu a, anyị na-ahụ inyogho inyogho dịka anyị na-ele anya n'enyọ ma mgbe ahụ anyị ga-ahụ ihu na ihu. Ugbu a, ihe m mara ezughị oke, ma mgbe ahụ aga m amazu, dịka m bụ onye a mazuru.

¹³ O dị ihe atọ na-adigide adigide. Ha bụ okwukwe, olileanya, na ihunanya. Ma n'ime ha niile, ihe kachasi ha niile bụ ihunanya.

14

Onyinye ndị ọzọ Mmuọ Nsọ na-enye

¹ Ka ihunanya bụrụ isi ihe unu na-achọ. Chọsienụ onyinye nke Mmuọ Nsọ ike, nke ka nke onyinye inwe ike ibu amụma.

² Onye ọbụla na-asụ asụsụ ọ na-amughị amụ, bụ Chineke ka ọ na-agwa okwu, ọ bughị mmadụ. N'ezie, ọ dighị onye na-aghota ihe ọ na-ekwu; n'ihì na okwu ọ na-ekwu bụ ihe omimi site n'ike Mmuọ Nsọ.

³ Ma onye ọbụla na-ebu amụma na-ezisa ozi na-enyere ndị mmadụ aka ito eto. Ọ na-agwakwa ha okwu nkasiobi na okwu na-ebuli mmuọ ha elu.

⁴ Ya mere, onye ahụ na-ebu amụma na-enyere chọchị aka, ma onye ahụ na-asụ asụsụ ọzọ, na-enyere naanị onwe ya aka.

⁵ Ọ gaara atọ m uto ma a si na unu niile nwere onyinye isụ asụsụ dị iche iche; ma ọ ga-atọ m karịa ma ọ bụrụ na unu niile enwee onyinye ibu amụma. Nke a bụ n'ihì na onye ahụ na-ebu amụma bara uru karịa onye na-asụ asụsụ dị iche iche. Isụ asụsụ ya ga-aba uru ma ọ bụrụ na ọ dị

onye na-aghota ihe o na-asu, ka e nwee ike wulie choochi.

⁶ Umunna m o buru na m biakwutere unu malite isu asusu unu na-adighi aghota, ole uru m baara unu, ma o bughu ma m na-ekwu okwu banyere ihe ekpughere gosi m, maobu ihe niile m maara, maobu ihe gaje ime, maobu ihe nkuzi?

⁷ O bukwa otu a ka o di n'etiti ihe niile na-enweghi ndu, nke na-ada uda, dika oja, maobu ubo akwara. O buru na ha enyeghi uda di iche site na nke ozọ, olee uzọ mmadu ga-eji mara maobu oja ka a na-afu, maobu ubo akwara ka a na-akpo.

⁸ O burukwa na opi ike e ji akpo ndi agha oku adaputaghi uda nke oma, onye ga-ejikere ije agha?

⁹ N'otu aka ahụ kwa, o buru na i na-agwa mmadu okwu n'asusu o na-adighi anu, olee otu o ga-esi ghotu ihe i na-ekwu? N'oge ahụ, ifufe ka unu na-agwa okwu.

¹⁰ Asusu a na-asu n'ụwa a di ukwu, ma ha niile bara uru nye ndi na-anu ha.

¹¹ O buru na m aghotaghi ihe onye na-asu otu n'ime asusu ndi a na-ekwu, aga m abu obia n'ebe onye na-asu asusu ahụ no, ya onwe ya ga-abukwa obia n'ebe m no.

¹² Ebe o na-agu unu agu inweta onyinye nke Mmuo Nso, choonu onyinye ndi ahụ ga-enyere unu aka iwuli nzuko elu.

¹³ Onye obula na-asu asusu n'olu di iche iche, ga-ekpe ekpere ka e nye ya onyinye ikowa olu di iche iche.

14 Ọ bụrụ na m ji asụsụ dị iche na-ekpe ekpere, mmụọ m ga-eso m na-ekpe ekpere ahụ, ma uche m agaghị aghọta ekpere m na-ekpe.

15 Ọ bụrụ na ọ dị otu a, olee ihe m ga-eme? Aga m eji mmụọ m kpee ekpere, jirikwa uche kpee ekpere. Aga m ejikwa mmụọ m bụọ abụ, jirikwa uche m bụọ abụ.

16 Ma o bughị otu a, mgbe i ji asụsụ ọzọ nke a na-amaghị na-eto Chineke n'ime mmụọ, olee otu ndị niile nọ n'ụlọ nzukọ ahụ na-aghọtaghị ihe ị na-ekwu ga-esi zaa Amen?

17 Ọ bụ ezie na ị na-enye ekele nke ọma, ma ọ naghị ewuli onye ọbụla elu.

18 Ana m ekele Chineke n'ihi na ana m asụ asụsụ dị iche iche* karịa unu niile.

19 Ma mgbe ọbụla a gbakọrọ na nzukọ ife ofufe, ọ na-akara m mma ikwu naanị mkpụrụ okwu ise nke mmadụ niile ga-aghọta na nke ga-abakwara ha uru, karịa na m kwuru puku mkpụrụ okwu iri n'asụsụ dị iche iche nke onye ọbụla na-apughị ighọta.

20 Ụmụnna m, unu abụla ụmụntakiri n'echiche unu. Bụrụnụ ụmụntakiri n'ihe gbasara ime ihe ọjọọ, ma bụrụnụ ndị nwere uche n'ihe gbasara ụdị okwu a.

21 E dere ya n'akwụkwọ iwu,
 “Site na egbugbere ọnụ ndị mba ọzọ
 sitekwa n'ire ndị na-asụ iche iche
 ka m ga-agwa ndị a okwu,
 ma ọbụladị otu a, ha agaghị ege m ntị,
 ka Onyenwe anyị kwuru.”†

* 14:18 Nke bụ ịsụ n'ire † 14:21 Aiz 28:11,12

²² Ịsụ asụsụ dị iche iche abughị ihe nlere anya nye ndị kwere ekwe, kama ọ bụ ihe ama nye ndị na-ekweghị ekwe. Ma ibu amụma bụ maka ndị kwere ekwe, ọ bughị maka ndị na-ekweghị ekwe.

²³ Ọ bụrụ na nzukọ niile ezukọọ n'ogbakọ ekpere, mmadụ niile a na-asụ n'olu dị iche iche n'otu mgbe, ọ bụrụkwa na ndị na-aghọtaghị, maọbụ ndị na-ekweghị ekwe abata n'ebe ahụ, gini ka ha ga-ekwu? Ha ọ gaghị asị na isi emebiela ndị a?

²⁴ Ma ọ bụrụ na onye na-ekweghị ekwe maọbụ onye ọhụrụ abata mgbe onye ọbụla na-ebu amụma, ha ga-abụ ndị mmadụ niile ga-atụ mmehie ha n'anya maakwa ha ikpe mmehie.

²⁵ Mgbe a na-eme ka ihe nzuzo nke obi ha niile pụta ihè, onye dị otu a ga-egbu ikpere n'ala kpọọ isiala nye Chineke si, "N'ezie, Chineke nọ n'etiti unu."

Usoro Ofufe

²⁶ Ugbu a, ụmụna m, kedu otu o kwesiri idi? Mgbe ọbụla unu zukoro, ufodu kwesiri ibu abụ, onye ozo ga-ezi unu ihe; maobu gwa unu ozi di mkpa e gosiri ya, maobu jiri asusu nke o na-amughị gwa unu okwu, ka onye ozo kowaa ihe onye ji asusu a di iche kwuo okwu kwuru. Ma ka ihe obula e mere n'ime ulo chochi buru ihe ga-ewuli onye obula elu.

²⁷ A sikwa na o di ndi chorọ iji asusu di iche kwuo okwu, ka mmadu abuo maobu ato kwuo. Kama ka ha kwuo n'otu n'otu n'usoro. Ka onye ga-akowa ihe ha kwuru norokwa n'ebe ahụ.

28 Ọ buru na ọ dighi onye ga-akowa ihe ha nasu, ka onye ahụ na-asu asusu di iche na choochi mechie onu ya. Ya na Chineke surita ya.

29 Ka mmadu abuo maobu ato nwere onyinye ibu amuma kwuo okwu n'otu n'otu, ka ndi ozo tulee ihe ha kwuru.

30 Ọ buru na-ekpughere onye ozo nodu n'akuku ya ihe, ka onye mbu mechie onu ya.

31 N'ihia na unu nwere ike ibu amuma n'otu n'otu, ka mmadu niile nwee ike imuta ihe ma burukwa ndi a gbara ume.

32 Mmuo niile nke ndi amuma ka a na-edokwa n'okpuru ndi amuma.

33 N'ihia na Chineke abughi Chineke nke aghara, kama o bu nke udo. Otu a ka o di n'ime ogbako niile nke ndi nsọ.

34 Umụ nwanyi ekwesighi ikwu okwu n'ime choochi. Ha ekwesighi itinye onu na ntugha uka obula, n'ihia na iwu kwuru ka ha debe onwe ha n'okpuru ndi ochichi.

35 Ọ buru na ọ di ihe ha chorọ imata, ha juo di ha mgbe ha lara n'ulo. N'ihia na ọ bu ihe ihere na nwanyi ga-ekwu okwu n'ime ogbako choochi.

36 Unu chere na okwu Chineke malitere n'aka unu? Unu chekwara na ọ ga-akwusi n'aka unu? Ugha!

37 Ọ buru na ọ di onye na-eche na ya bu onye amuma, maobu na ya nwere onyinye nke Mmuo Nso, naani ihe m na-achọ ka ọ ghota bu na ihe m na-edere unu bu iwu Onyenwe anyi n'onwe ya nyere m.

38 Ọ buru na ọ di onye nogidere ju inabata ihe ndi a, unu anala ya nti.

³⁹ Ya mere, ụmụna m, ka ibu amụma buru ihe na-agu unu aguu, unu egbochikwala onyinye nke isu n'ire di iche iche.

⁴⁰ Ma meenu ihe niile n'uzo di mma, ka ha dikwa n'usoro.

15

Mbilite n'onwu Kraist

¹ Umuonna m, ugbu a achoro m ime ka unu cheta ozioma ahụ m ziri unu mgbe m buru uzo biakwute unu, nke unu kweere na ya, na nke unu guzosikwara ike n'elu ya.

² E si n'ozoma a zoputa unu, ma o buru na unu ejiri obi unu niile jidesie ihe unu kweere na ya ike. Inwe okwukwe n'ihe ozo di iche agaghi enyere unu aka.

³ Ihe m nyefere unu n'aka na mbu bu ozi ahụ m natara i debe, nke di oke mkpa, na Kraist nwuru onwu n'ihi mmehie anyi, dika akwukwo nsọ kwuru na o ga-anwu.

⁴ Na e liri ya, ma e mere ka o si n'onwu bilie n'ubochi nke ato, dika akwukwo nsọ kwukwara na o ga-eme.

⁵ O gosiri Sefas* onwe ya, emesia, ndi ozi iri na abuo ahụ hukwara ya.

⁶ Emesiakwa, o gosiri ihe kariri nari mmadu ise n'ime umuonna onwe ya, n'otu mgbe, otutu n'ime ndi ahụ ka no ndu taa, o bu ezie na ufodu n'ime ha adaala n'ura onwu.

⁷ Emesia, Jemis huru ya; o mekwara ka ndi ozi niile hu ya.

* 15:5 Ya bu, Pita

⁸ N'ikpeazu, mu onwe m hukwara ya, dika a ga-asị na m bu nwa a na-amughị n'oge.

⁹ N'ihị na o bu m kachasi nta n'ime ndi ozi. O kwesikwaghị ka a akpoo m onyeozị ya n'ihị na alusoro m nzuko Chineke ogo nke ukwu.

¹⁰ Ma site n'amara nke Chineke, abụ m ihe m bu. O putakwara na amara ya n'ebe m no abughị ihe efu. Kama arushiri m oru ike karichasi ndi ozi niile. Ma n'ezie, o bughị m na-arụ oru a, kama o bu Chineke n'onwe ya na-arụ oru ya n'ime m.

¹¹ Ma o bu m, maobu ndi ozo, otu a ka anyi siri kwusaa, otu a ka unu sikwa kwere.

Mbilite n'onwu nke ndi nwuru anwu

¹² Ma o buru na a na-ekwusa na Kraist si n'onwu bilie, ginị mere ufodu unu ji na-ekwu na ndi nwuru anwu apughị isi n'onwu bilie ozo.

¹³ O buru na ndi nwuru anwu a pughị i si n'onwu bilie, nke a putara na e meghe ka Kraist site n'onwu bilie.

¹⁴ O burukwa na e meghe ka Kraist si n'onwu bilie, ihe anyi na-ezisa bu ihe efu, okwukwe unu nwere bukwa ihe efu.

¹⁵ Ma karja nke a, a na-ahuta anyi ka ndi ama ugha nke Chineke, n'ihị na anyi gbara ama banyere Chineke, na-asị na o mere ka Kraist si n'onwu bilie, bu onye o na-emeghe ka o si n'onwu bilie ma o buru na-emeghe ka ndi nwuru anwu di ndu ozo.

¹⁶ N'ihị na, o buru na a pughị ime ka ndi nwuru anwu bilie di ndu ozo, emekwaghị ka Kraist si n'onwu bilie.

17 Ma ọ bụrụ na-emeghị ka Kraịst si n'ọnwụ bilie, okwukwe unu bụ ihe efu, unu ka ga-anwụ na mmehie unu.

18 Mgbe ahụ ndị nwurụ anwụ n'ime Kraịst lara n'iyi.

19 Ọ bụrụkwa na olileanya anyị n'ime Kraịst gwurụ naanị na ndụ anyị n'ime ụwa a, anyị bụ ndị e kwesiri ka e mere ebere.

20 Ma e mere ka Kraịst si n'ọnwụ bilie n'ezie, onye mbụ n'etiti ndị niile nwurụ anwụ.

21 N'ihị na dika ọnwụ si site n'aka otu nwoke bịa, otu a kwa ka mbilite n'ọnwụ si site n'aka otu nwoke bịa.

22 Dika mmadụ niile si anwụ site n'aka Adam, otu a kwa ka mmadụ niile ga-esi dika ndụ n'ime Kraịst.

23 Onye ọbụla ga-ebili n'usoro nke ya, Kraịst mkpuru mbụ si n'ọnwụ bilie. Mgbe ọ loghachiri, ndị niile bụ ndị nke Kraịst ga-esote.

24 Mgbe nke a gasiri, ọgwụgwụ ihe niile ga-abia, mgbe ọ ga-enyefe alaeze n'aka Chineke bụ Nna, n'ihị na o meriela ichi isi niile, na ikike niile na ike niile.

25 N'ihị na ọ ga-abụ eze tutu ruo mgbe ọ lụgburu ndị iro ya niile, doo ha n'okpuru ụkwụ ya.

26 Onye iro ikpeazụ a ga-emerị bụ ọnwụ.

27 N'ihị na “O doola ihe niile n'okpuru ụkwụ ya.”† Ma mgbe ọbụla asiri, “e doola ihe niile” n'okpuru ụkwụ ya, o doro anya na Chineke agụnyeghị onwe ya, n'ihị na ọ bụ ya tinyere ihe niile n'okpuru Kraịst.

† 15:27 Abụ 8:6

28 Mgbe e merela ka ihe niile nọrọ n'okpuru ya, mgbe ahụ, Okpara ya n'onwe ya, ga-edobe onwe ya n'okpuru onye ahụ dobere ihe niile n'okpuru ya, ka Chineke buru onye na-achi ihe niile.

29 Ma o bughị otu a, gini mere ufodu ji eme ndi otu ha baptizim n'onodu ndi nwuru anwu? O buru na e meghi ka ndi nwuru anwu si n'onwu bilie ma oli, n'ih i gini ka a na-eme mmadu ndi a baptizim n'onodu ha?

30 Gini mere anyi ji noro n'ize ndu n'oge awa obula?

31 N'igwa unu eziokwu, umunna m, ana m ezute onwu kwa ubochi. Ihe m ji kwuputa nke a bu n'ih i nya isi nke m ji unu anya n'ime Jisos Kraist, Onyenwe anyi.

32 O buru na ndu anyi na-agwu n'uwa a, dika ndi mmadu na-ekwu, gini bukwanu uru m nwere n'ih i ogo m na-aluso anu ohia, bu ndi ikom Efesos? O buru na a gagh i eme ka ndi nwuru anwu bilie,
"Ka anyi rienu, nuokwanu,

n'ih i na echi anyi ga-anwu."‡

33 Unu ekwela ka e duhie unu. N'ih i na mkparikota agwa ojo na-emebi ezi agwa.

34 Sitenu na ndu enweghi nghota unu loghachita dika unu kwesiri, unu emehiekwala ozo. N'ih i na-enwere ufodu bu ndi na-amaghi Chineke. Ana m ekwu nke a ka ihere mee unu.

Mbilite n'onwu nke anu ahụ

35 Ma ufodu ga-aju, "Olee otu a ga-esi mee ka onye nwuru anwu bilie? Olee udi ahụ ha ga-enwe mgbe ha ga-aputa?"

‡ 15:32 Ajz 22:13

³⁶ Onye nzuzu! Mkpuru oka i tinyere n'ala agaghi epu ma o buru na o bughị ụzọ nwụọ.

³⁷ Mgbe i na-agma mkpuru, o bughị anụ ahụ nke ga-aputa ka i na-agma, kama o bu naanị mkpuru nkịti, eleghi anya mkpuru oka wiiti, maobu mkpuru ozo.

³⁸ Ma Chineke na-enye ya ahụ dika o si choo. O na-enyekwa mkpuru obula n'ime mkpuru niile ahụ nke kwesiri ya.

³⁹ Anụ ahụ niile abughị otu, mmadu nwere anụ ahụ di iche, anụ ohia nwere udi anụ ahụ nke ha. Anụ ufe nwere anụ ahụ ha, azu nwekwara nke ha.

⁴⁰ Ahụ nke eluigwe na ahụ nke uwa dikwa. Ma ima mma na ebube nke ahụ nke eluigwe bu otu, ima mma na ebube nke ahụ nke uwa dikwa iche.

⁴¹ Anyanwu nwere ebube nke ya, onwa nwekwa nke ya, kpakpando nwekwara ebube nke ya. Kpakpando dikwa iche site n'ibe ya n'ima mma na ebube.

⁴² Otu a ka o di n'ebe mbilite n'onwu ndi nwuru anwu di. Mgbe e liri anụ ahụ anyi, ihe nwuru anwu na nke puru ire ure ka o bu, ma mgbe e mere ka o si n'onwu bilie, o gaghi anwukwa ozo.

⁴³ A na-eli ahụ onye nwuru anwu dika ihe enweghi ugwu, ma a na-eme ka o si n'onwu bilie n'ebube. A na-eli onye nwuru anwu n'adighi ike, ma a na-eme ka o si n'onwu bilie n'idi ike.

⁴⁴ A na-eli onye nwuru anwu dika anụ ahụ nkịti, ma a na-eme ka o jiri ahụ nke mmuo kulite.

O buru na e nwere anụ ahụ nkịti, e nwekwara ahụ nke mmuo.

⁴⁵ E dere ya, “Mmadu mbu, bu Adam, ghoru mkpuruobi di ndu, Adam nke ikpeazu bu mmuo na-enye ndu.”§

⁴⁶ Ma mmuo e bughi uzọ, kama o bu ahụ nkiti, ma mmuo biara n'ikpeazu.

⁴⁷ Mmadu nke nwoke sitere n'ala, ejikwa aja kpuo ya; mmadu nke abuo si n'eluigwe bia.

⁴⁸ Di ka mmadu nke mbu ahụ e jiri aja kpuo di, otu a ka ndi niile si n'aja puta dikwa. Ma di ka mmadu nke eluigwe ahụ di, otu a ka ndi niile bu umu eluigwe dikwa.

⁴⁹ Dika anyi niile yikwasiri onyinyo nke nwoke e jiri aja kpuo, otu ahukwa ka anyi ga-esi yikwasiri onyinyo nke nwoke nke eluigwe.

⁵⁰ Ihe m na-ekwu, umunna m, bu na anu ahụ na obara enweghi ike iketa alaeze Chineke. Ihe na-ere ure agaghikwa eketa ereghi ure.

⁵¹ Ma geenu nti ka m gwa unu ihe omimi a! O bughi anyi niile na-aga inwu, kama, a ga-enye anyi anu ahụ oheru nke puru iche.

⁵² N'otu mgbe, n'otu ntabi anya, mgbe a ga-afu opi ike ikpeazu. N'ihi na opi ga-ada, a ga-eme ka ndi nwuru anwu si n'onwu bilite na-ereghi ure. A ga-agbanwekwa anyi.

⁵³ N'ihi na a ghaghi igbanwe anu ahụ anyi a nke na-anwu anwu, nyekwa anyi ahụ nke na-agaghi anwu ozo.

⁵⁴ Mgbe ahụ nke a puru ire ure ga-eyikwasiri ereghi ure, nke a puru inwu anwu ga-eyikwasiri anwughị anwu. Mgbe ahụ, okwu ahụ e dere n'akwukwo nsọ ga-emezu, okwu ahụ siri,

“Elomiela ọnwụ, meriekwa ike ya niile.”*

⁵⁵ “Ọnwụ, olee ebe mmeri gị dị?”

Ọnwụ, olee ebe ihe ụfụ gị dị?”†

⁵⁶ N’ihi na ihe ahụ ọnwụ ji agbata mmadụ bu mmehie, ma ihe na-enye mmehie ike bu iwu.

⁵⁷ Ka ekele dịrị Chineke onye na-enye anyị mmeri site n’Onyenwe anyị Jisọs Kraịst.

⁵⁸ Ya mere, ụmụna m ndị m huru n’anya, kwusienụ ike, burunụ akwaa akwuru. Nọgidenu n’oru Onyenwe anyị mgbe niile, ebe unu maara na oru unu na-arụ n’ime Onyenwe anyị abughị ihe efu.

16

Onyinye n’ihi ndị nso nọ na mkpa

¹ N’ihe niile banyere ụtụ ihe onyinye nke ndị nso, gbalianụ mee dika m nyere ndị choochi di n’akuku Galeshia n’iwu.

² Ụbọchi ụka niile, ka onye obula site n’ihe o kpatara n’izu ụka ahụ weputa ufodu ihe nke o ga-eji nye onyinye a. Unu e cherekwala inakota ihe onyinye ndi a ruo mgbe m ga-abia. Ka a hapu iche tutu ruo mgbe m biara.

³ Mgbe m biara, aga m edenye ndi ahụ kwesiri ntukwasị obi, bu ndi unu hoputara akwukwo nkowa, ziga ha ibugara ndi no na Jerusalem onyinye obioma unu.

⁴ O burukwa na o di mkpa na m ga-eso ha gaa, mu na ha ga-esoro.

Nzube Pol

* 15:54 Ajz 25:8 † 15:55 Hos 13:14

⁵ Aga m abia ileta unu mgbe m gasiri Masidonia. N'ih i na ana m ezube isi n'uzo Masidonia abia.

⁶ Mgbe m biara, o na-adi m ka mu na unu ga-an o ogologo oge. Ma eleghi anya, anyi ga-an o tutu oge oyi agwu. Mgbe ah u site, n'inyeaka unu, aga m ahapu unu gaa ebe ozo.

⁷ N'ih i na-achoghi m ileta unu ugbu a m no n'ije ngafere. Kama ana m ezube ibia nonyere unu nwa oge, ma o buru na Onyenwe anyi e kwenye.

⁸ Ma aga m an o n'Efesos tutu ruo oge Pentikosu,

⁹ n'ih i na-emegheela onu uzo di ukwu nke naruputa ezi oru nye m, ma ha di otutu bu ndi na-eguzogide m.

¹⁰ O buru na Timoti abia, lezienu anya mee ka o ghara inwe ihe o ga-atu egwu mgbe o no n'etiti unu, n'ih i na o bu onye na-ar u oru Onyenwe anyi di ka m si aru ya.

¹¹ Ka onye obula ghara ileda ya anya. Kama, dupunu ya n'ije ya n'udo ka o nwe ike loghachikwute m. Mu na umunna ndi ozo na-ele anya nlota ya.

¹² Aririo m nwanne anyi Apolos ka o soro umunna ndi ozo bia leta unu, ma o bugh i uche ya ma oli ibiakwute unu ugbu a. O ga-abia mgbe obula ohere putara.

¹³ Na-echenu nche mgbe niile, guzosien u ike n'ime okwukwe unu. Dirinu ka ndi tozuru dimkpa, ndi di ike.

¹⁴ Werenu ihunanya na-ar u oru obula unu na-ar u.

15 Ugbu a, ariọ m unu ụmụnna m, unu maara na ezinaụlọ Stefanas bụ ndị mbụ kwere ekwe n'ala Akaja.* Ha nyekwara onwe ha maka ijere ndị nsọ ozi.

16 Ana m ariọ unu ka unu na-asọpuru ndị dị otu a, nakwa onye ọbụla bụ onye otu anyị na onye ọrụ anyị.

17 Obi toro m uto n'ọbibi nke Stefanas na Fọtunetus na Akaike. Ha emelara m ihe unu gaara emere m, ma a si na unu nọ n'ebe a.

18 Ha kwalitere mmụọ m dika ha kwalitere nke unu. Nyenu ndị dị otu a nsọpuru.

Ekele ikpeazu

19 Ụlọ choochi niile dị n'okpuru Eshia na-ezitere unu ozi ekele.

Akwila na Prisila, na nzuko dị n'ulo ha na-enye unu ekele obioma n'ime Onyenwe anyị.

20 Ụmụnna niile nọ n'ebe a na-ekele unu.

Werenụ isurita ọnu dị nsọ kelerita onwe unu.

21 O bụ mụ onwe m bụ Pọl ji aka m na-edede ekele nke a.

22 O buru na onye ọbụla ahughị Onyenwe anyị n'anya, ka o buru onye a buru ọnu. Onyenwe anyị bia!

23 Ka amara Onyenwe anyị Jisọs dinyere unu.

24 Ka ihunanya m dinyere unu niile site n'Onyenwe anyị Jisọs Kraịst. Amen.

* 16:15 Akaja bukwa Griis.

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye oḅuḅa igu
The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria:
Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ
onye oḅuḅa igu

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye oḅuḅa igu

Ndḅ Biblica, Inc. degḅarḅrḅ ya n'afḅ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" ḅu akara e ji mara ḅḅo ḅḅu a, nke edebanyere dḅka iwu si kwado n'ḅḅo ḅḅu dḅ n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azḅm aḅḅa ndḅ Biblica, Inc. O ḅu ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78